

[Udenrigsministeren.]

mulighed for under et af dagsordenens punkter at drøfte spørgsmålet om øst-vesthandelen. Dette ønske blev imødekommet, og såvel finansminister Thorkil Kristensen som jeg selv gjorde henholdsvis under den økonomiske debat og under den politiske den danske opfattelse af disse spørgsmål gældende. Jeg skal herom gøre nogle almindelige bemærkninger.

Handelsforbindelsen mellem Danmark og Østeuropa, der har bestået i århundreder, har været landene til gensidig gavn. Den politiske spænding mellem øst og vest har imidlertid medført, at de i Atlantpagtsamarbejdet deltagende lande har set sig nødsaget til at sikkerhedsmæssige grunde at standse eller begrænse eksporten til de østeuropæiske lande af artikler, der er af væsentlig krigspotentiel betydning, først og fremmest egentligt krigsmateriel, og Danmark har tilsluttet sig disse beslutninger.

Den traditionelle danske eksport til Østeuropa omfatter dog kun få sådanne varer og berøres derfor kun i ringe grad deraf. Afgørende for den nedgang i eksporten, som har fundet sted, har været det forhold, at de østeuropæiske landes behov for danske eksportvarer har været aftagende i de senere år, og at deres mulighed for leverancer ligeledes har været dalende.

Regeringen lægger selvsagt stor vægt på opretholdelsen af handelsforbindelsen med de østeuropæiske lande, hvorfra Danmark stadig modtager flere forsyningsmæssigt vigtige varer. Under forhandlingerne indenfor NATO, hvor disse spørgsmål er blevet drøftet, har vi såvel i stedfortræderrådet som nu på mødet i Ottawa understreget betydningen heraf og har i vidt omfang fundet forståelse for vore synspunkter, der forekommer os såvel politisk som økonomisk velbegrundede.

En særlig diskussion opstod rundt om i landene omkring nogle beslutninger i den amerikanske kongres. Denne vedtog i juni måned i år en bestemmelse — den såkaldte Kem-amendment — ifølge hvilken der ikke må ydes nogen økonomisk eller finansiell hjælp fra USA til noget land, der tillader eksport til Østblokken af varer, som USA selv ikke tillader eksporteret dertil. Denne bestemmelses gyldighed var begrænset til det tidspunkt, i hvilket USAs væbnede styrker deltager i fjendtligheder under udførelsen af en af De Forenede Nationers sikkerhedsråd truffet beslutning. De Forenede Staters præsident suspenderede imidlertid bestemmelsens gyldighed i tre måneder, fordi der rejste sig ret stærk kritik og mange

indvendinger imod den, og inden udløbet af denne periode blev det besluttet at undtage samtlige Atlantpagtlande fra bestemmelsen, der nu iøvrigt ventes afløst af en lov, hvis regler vil være noget smidigere. Denne udvikling tror jeg vil blive hilst med tilfredshed i alle vesteuropæiske lande.

Jeg skal derefter omtale et af de spørgsmål, som er blevet rejst i den kommunistiske forespørgsel, og som jeg også uden denne ville have behandlet i min udenrigspolitiske redegørelse til tinget. Sidste gang, jeg havde den ære overfor folketinget at redegøre for udviklingen i Korea, var den 18. maj i år, hvor jeg omtalte den resolution, som De Forenede Nationers plenarforsamling havde vedtaget den 1. februar, bl. a. med Danmarks stemme, hvori det fastsloges, at Pekingregeringen havde gjort sig skyldig i aggression; og endvidere redegjorde jeg for den vedtagne resolution om embargo overfor en række varer af særlig krigsvigtig betydning. I overensstemmelse med denne resolution har vi den 16. juni i år instrueret Danmarks faste delegerede ved De Forenede Nationer om at meddele det udvalg, der beskæftiger sig med disse spørgsmål, at der ikke vil blive givet tilladelse til eksport, reeksport eller transitering over dansk område eller med dansk finansiering til Kina eller Nordkorea af de varer, der findes opført under afsnit A i handelsministeriets bekendtgørelse af 9. februar 1951 angående forbud mod udførslen af visse varer. Jeg vil gerne, som jeg gjorde det i min sidste tale om denne sag i folketinget, fremhæve, at der her kun er tale om en foranstaltning, der skulle være ganske selvfølgelig, nemlig at forhindre, at de kinesiske og nordkoreanske tropper forsynes med materiel fra De Forenede Nationer til at kunne fortsætte modstanden imod De Forenede Nationer.

Det afgørende nye, der er indtrådt i situationen i Korea, er optagelse af våbenstilstandsforhandlingerne. De Forenede Nationers generalsekretær og De Forenede Nationers organer havde ofte uden resultat opfordret hertil. Den 23. juni i år holdt den sovjetrussiske viceudenrigsminister og faste delegerede ved De Forenede Nationer, Jakov Malik, en tale over De Forenede Nationers radio. I slutningen af denne tale, der for størsteparten var en gentagelse af sovjetrussiske beskyldninger mod USAs, Storbritanniens og Frankrigs politik, fremsatte hr. Malik nogle udtalelser, der blev indledningen til fornyede bestræbelser for at få våbenstilstandsforhandlingerne i gang. Den russiske delegerede udtalte, at det var